

D Vitamini Eksikliği Olan Obez Çocuklarda Kardiyovasküler Risk Faktörleri ve Metabolik Bozukluklar

Rüya Çolak, Murat Anıl, Fatma Yaşar, Özgür Pirgon, Bumin
Dündar, Ali Rahmi Bakiler, Mehmet Helvacı

62. Türkiye Milli Pediatri

Kongresi

28.12.2018¹
16.11.2018

ANTALYA

Giriş

- Obezite, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler için ciddi bir sağlık problemi
- USA'da çocuk veya ergenlerin 1/3'i kilolu veya obez
- Avrupada bu oran %31-39
- Türkiye Okul Çağlarında Büyümenin İzlenmesi Projesi,

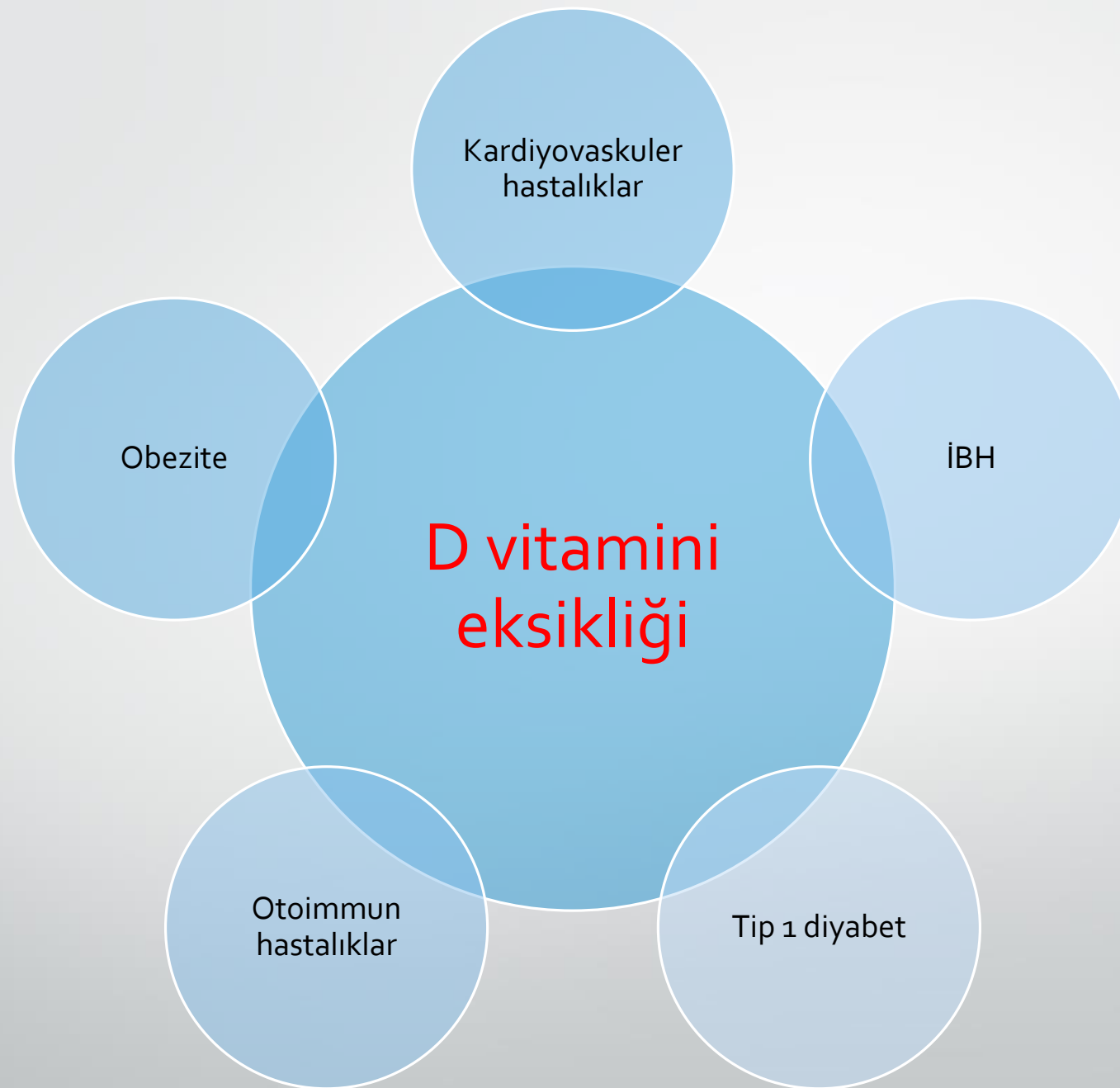
2009

Yaş	Fazla Kilolu	Şişman	Fazla kilolu + şişman
6	12,4	5,5	17,9
7	15,3	5,8	21,1
8	14,4	6,1	20,5
9	14,1	7,7	21,8
10	14,5	6,9	21,4
Toplam	14,3	6,5	20,8

28.12.2018 2

Skinner, A. C., Perrin, E. M., & Skelton, J. A. (2016). Prevalence of obesity and severe obesity in US children, 1999-2014. *Obesity*, 24(5), 1116-1123.

Amaç

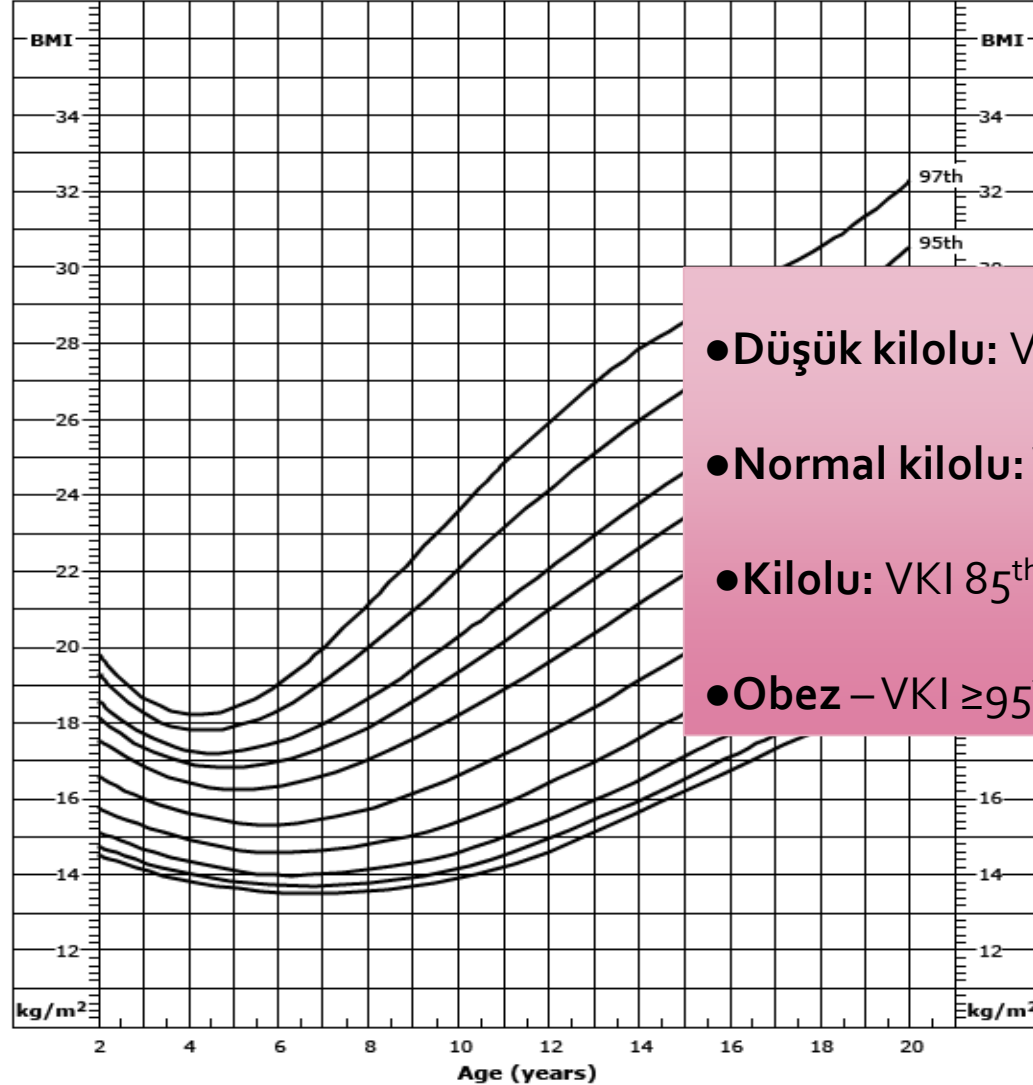
- Obez çocuklarda vitamin D düzeyi ile kardiyovasküler risk faktörleri ve metabolik bozukluklar arasındaki ilişkiyi araştırmak

Yöntem

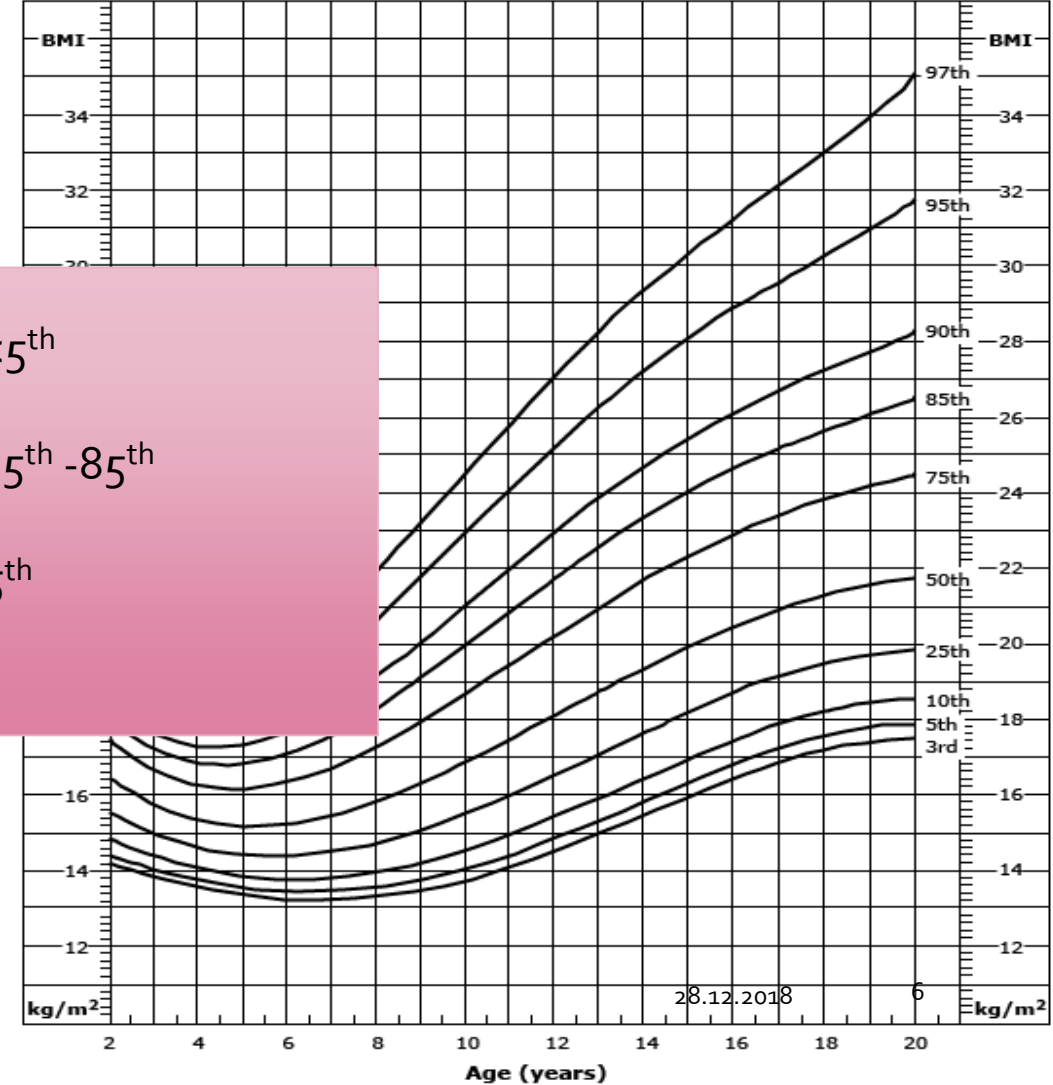
- İzmir Tepecik Eğitim Araştırma Hastanesi
- 7-14 yaş
- 40 obez /30 normal kilolu
- Prospektif vaka kontrol
- Tüm hastaların velilerinden bilgilendirilmiş onam

2-20 yaşı çocukların vücut kitle indeksi persentil grafiğı

Erkek

Kız

28.12.2018

6

- Vücut yağ oranları:

Omron bodyfat monitör BF 306

- Triseps kalınlıkları:

Standart bir kaliper

Yöntem

- AKŞ, Üre, Kreatinin, Total protein, albümin, trigliserid, kolesterol, LDL, HDL, Ca, P, ALP, ALT, AST, GGT, 25(OH)VitD, PTH
- İdrar mikroalbümin/kreatinin

Yöntem

- 25(OH)Vit D <20ng/ml D vitamini yetersizliği

Yöntem

- Ambulatuvar kan basıncı monitörü: PhysioQuant Ambulatory Blood Pressure Monitor system; EnviteC-Wismar GmbH (Honeywell, Wisner, Germany)

Yöntem

- Ekokardiyografi: Sol ventrikül kitle indeksi(SVKI)
- Göz: Hipertansif retinopati bulguları
- Batın US: Steatoz
- Boyun doppler US: Karotis intima media kalınlığı

Sonuçlar

Tablo 1. Hastaların demografik özellikleri

Değişken	Obezite(+) n:40(%)	Obezite(-) n:30(%)	p
Yaş, ay,ortanca (ÇDA)	135(46,2)	123,5(62,0)	0,976
Cinsiyet,n(%)			0,214
Kız	18(45)	18(60)	
Erkek	22(55)	12(40)	
Boy SDS (mean±SD)	0.8±1.1	0.1±0.9	0.008
VKI SDS	2.05±0.4	0.27 ± 0.8	<0.001

Tablo 2. Grupların laboratuvar değerlerinin karşılaştırılması

Değişken	Obezite(+) n(40)	Obezite(-) n(30)	p
Açlık Kan Şekeri (mg/dl)	86 (13.7)	82 (7)	0,051
HOMA-IR	4.8 ± 1.3	1.8 ± 0.4	<0.001
Total kolesterol (mg/dl)	185 ± 26.3	161.3 ± 25	0.564
Total kolesterol (≥200 mg/dL).n (%)	9 (22.5)	3 (10)	0.170
Trigliserid (mg/dl)	113 (41.2)	80.5 (44.2)	0,002
HDL-kolesterol (mg/dL)	43.5 (12)	44.5 (13.5)	0.254
LDL- kolesterol (mg/dL)	107.5 (37.5)	81.0 (32)	<0.001
LDL-kolesterol (≥130 mg/dL) n (%)	9 (22.5)	3 (10)	0.170
AST (U/L)	24.5 (13.2)	26.0 (7.5)	0.277
ALT (U/L)	18 (11.7)	11.0 (5.5)	<0.001
ALT (>40 U/L) n (%)	3 (7.5)	1 (3.3)	0.630
25(OH) Vit D(ng/mL)	16.4 (7.7)	19.6 (16.3)	0.107
Vitamin D yetersizliği (<20 ng/mL) n (%)	30 (75)	15 (50)	0.031

Tablo3. Grupların AKBÖ, karotis intima media kalınlığı, sol ventrikül kitle indeksi ölçümlerin karşılaştırılması

Değişken	Obezite(+) n(40)	Obezite(-) n(30)	p
AKBÖ (mmHg)			
24Saat	1.8 (1.5)	0.3 (1.5)	<0.001
Gündüz	1.2 (1.2)	0.4 (1.5)	<0.001
Gece	1.8 (1.6)	0.06 (1.3)	<0.001
Karotis intima media kalınlığı. mm			
Sağ	0.54±0.10	0.46±0.06	<0.001
Sol	0.55±0.11	0.44±0.06	<0.001
Sol ventrikül kitle indeksi(g/m²)	28.8±10.1	19.57±10.2	0.093

Tablo 4. 25(OH)VitD yetersizliği olan ve olmayan obez çocukların metabolik ve kardiyovasküler parametrelerinin karşılaştırılması

		25(OH)vit D düzeyi		
		Yetersiz (<20 ng/mL)	Yeterli (≥20 ng/ml)	p
n		30	10	
Açlık Kan Şekeri (mg/dl)		86.0 (13.2)	87.5 (15.7)	0.818
HOMA-IR		2.4 (1.6)	2.6 (2.4)	0.563
Total Kolesterol (mg/dl)		176.0 (36.0)	169.5 (65.0)	0.548
Trigliserid (mg/dl)		113.0 (36.5)	108.5 (59.7)	0.528
HDL-kolesterol (mg/dl)		45.0 (12.2)	42.5 (10.0)	0.259
LDL-kolesterol (mg/dl)		107.0 (25.7)	110.5 (49.2)	0.914
OGTT	Normal, n	29	9	0.442
	Bozuk, n	1	1	
Steatoz, n		11	3	0.815
AKBÖ (mmHg)	24 saat (mmHg)	1.8 (1.7)	1.6 (0.9)	0.331
	Gündüz(mmHg)	1.4 (1.5)	1.0 (1.2)	0.187
	Gece (mmHg)	1.9 (2.1)	1.9 (0.9)	0.414
Karotis İntima Media Kalınlığı, mm	Sağ	0.50 (0.10)	0.50 (0.10)	0.450
	Sol	0.55 (0.10)	0.50 (0.10)	0.432
Sol ventrikül kitle indeksi(g/m ²)		26.3 (15.8)	29.6 (11.4)	0.963

28.12.2018

Tablo 5. 25(OH)VitD yetersizliği olan obez çocukların D vitamini düzeyleri ile çalışma parametreleri arasındaki korelasyon

	r	p
Yaş(Ay)	-0.307	0.010
VKI SDS (kg/m ²)	-0.245	0.041
Vücut yağ oranı(%)	-0.244	0.042
Triseps cilt kalınlığı(mm)	-0.172	0.154
Açlık kan şekeri(mg/dl)	-0.063	0.603
HOMA-IR	-0.054	0.754
Trigliserid (mg/dl)	-0.183	0.128
Total kolesterol (mg/dl)	0.056	0.648
LDL- kolesterol (mg/dl)	0.112	0.356
HDL- kolesterol (mg/dl)	0.108	0.372
AKBÖ (mmHg), 24h	-0.219	0.069
AKBÖ (mmHg), day	-0.236	0.050
AKBÖ (mmHg), night	-0.294	0.013
KIMK (mm), right	-0.178	0.140
KIMK (mm), left	-0.247	0.039
SVKI(g/m ²)	0.088	0.585

Tartışma

International Journal of Obesity (2004) 28, S70–S74
© 2004 Nature Publishing Group All rights reserved 0307-0565/04 \$30.00
www.nature.com/ijo

PAPER

CLINICAL REPORT Guidance for the Clinician in Rendering Pediatric Care

American Academy
of Pediatrics

DEDICATED TO THE HEALTH OF ALL CHILDREN™

The Metabolic Syndrome in Children and Adolescents: Shifting the Focus to Cardiometabolic Risk Factor Clustering

Sheela N. Magge, MD, MSCE, FAAP,^a Elizabeth Goodman, MD, MBA, FAAP,^b Sarah C. Armstrong, MD, FAAP,^c COMMITTEE ON NUTRITION, SECTION ON ENDOCRINOLOGY, SECTION ON OBESITY

Available online at www.sciencedirect.com

Metabolism Clinical and Experimental 57 (2008) 183–191

Metabolism
Clinical and Experimental

www.elsevier.com/locate/metabol

- Alemzadeh ve ark. 2008 → Obez hastalarda D vit

ORIGINAL ARTICLE

Endocrine Research

Vitamin D Deficiency in Obese Children and Its

- Olson ve ark., 2011 → %50

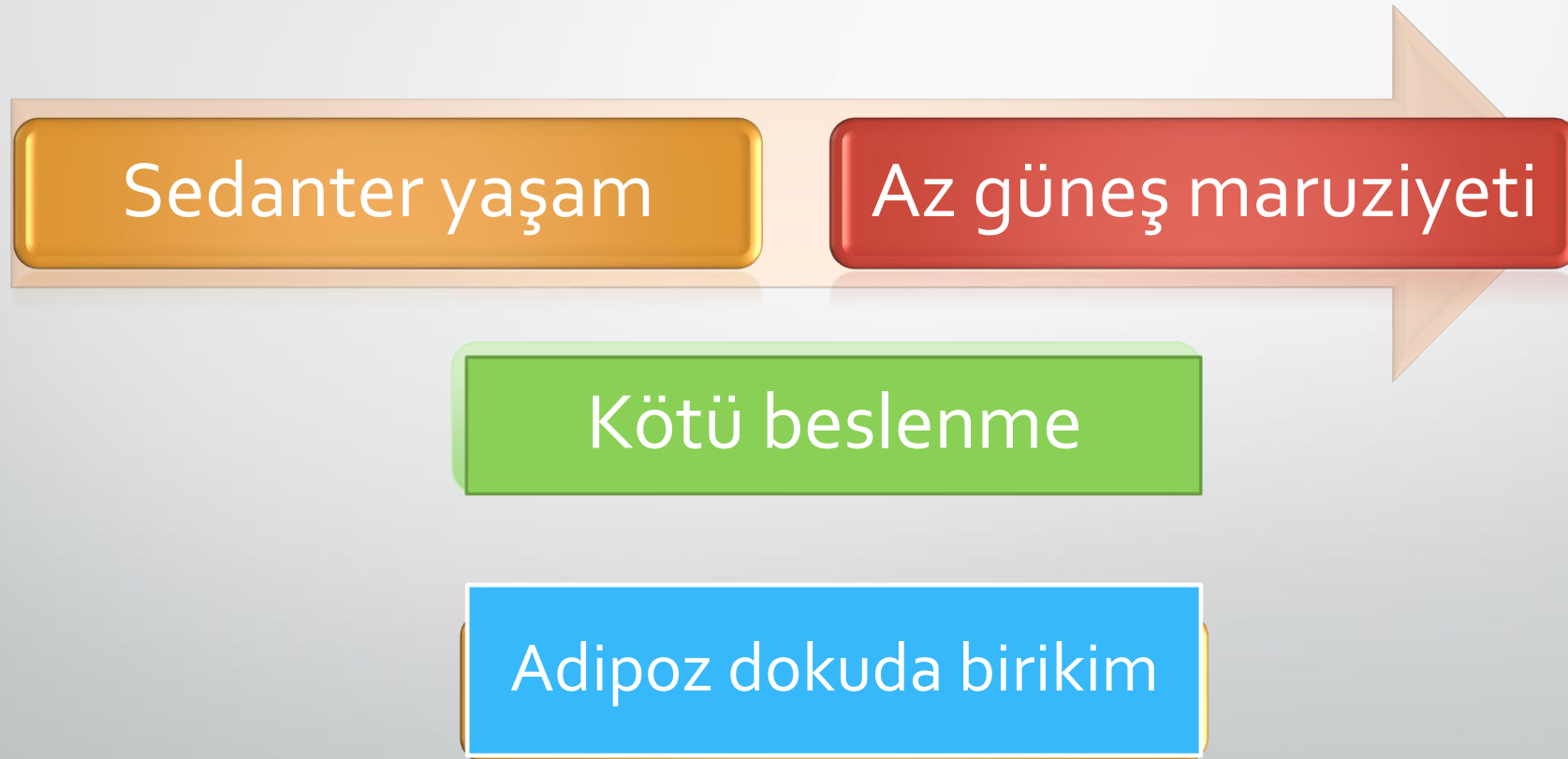
Micah L. Olson, Naim M. Maalouf, Jon D. Oden, Perrin C. White,
and Michele R. Hutchison

Çalışmamızda obez hastalarda D
vitamini eksikliği görülme oranı
%75

M.M.), University of

Down

Obez çocuklarda neden D vitamini düzeyi düşük?

Prevalence of Vitamin D Insufficiency in Obese Children and Adolescents

Margarita Smotkin-Tangorra¹, Radhika Purushothaman¹, Ashutosh Gupta², Golali Nejati¹,
Henry Anhalt³ and Svetlana Ten¹

¹*Infants and Children's Hospital of Brooklyn at Maimonides, Division of Pediatric Endocrinology, NY,*

²*Avera Children's Hospital, Division of Pediatric Endocrinology, Sioux Falls, SD and*

³*Saint Barnabas Medical Center, Division of Pediatric Endocrinology, Livingston, NJ, USA*

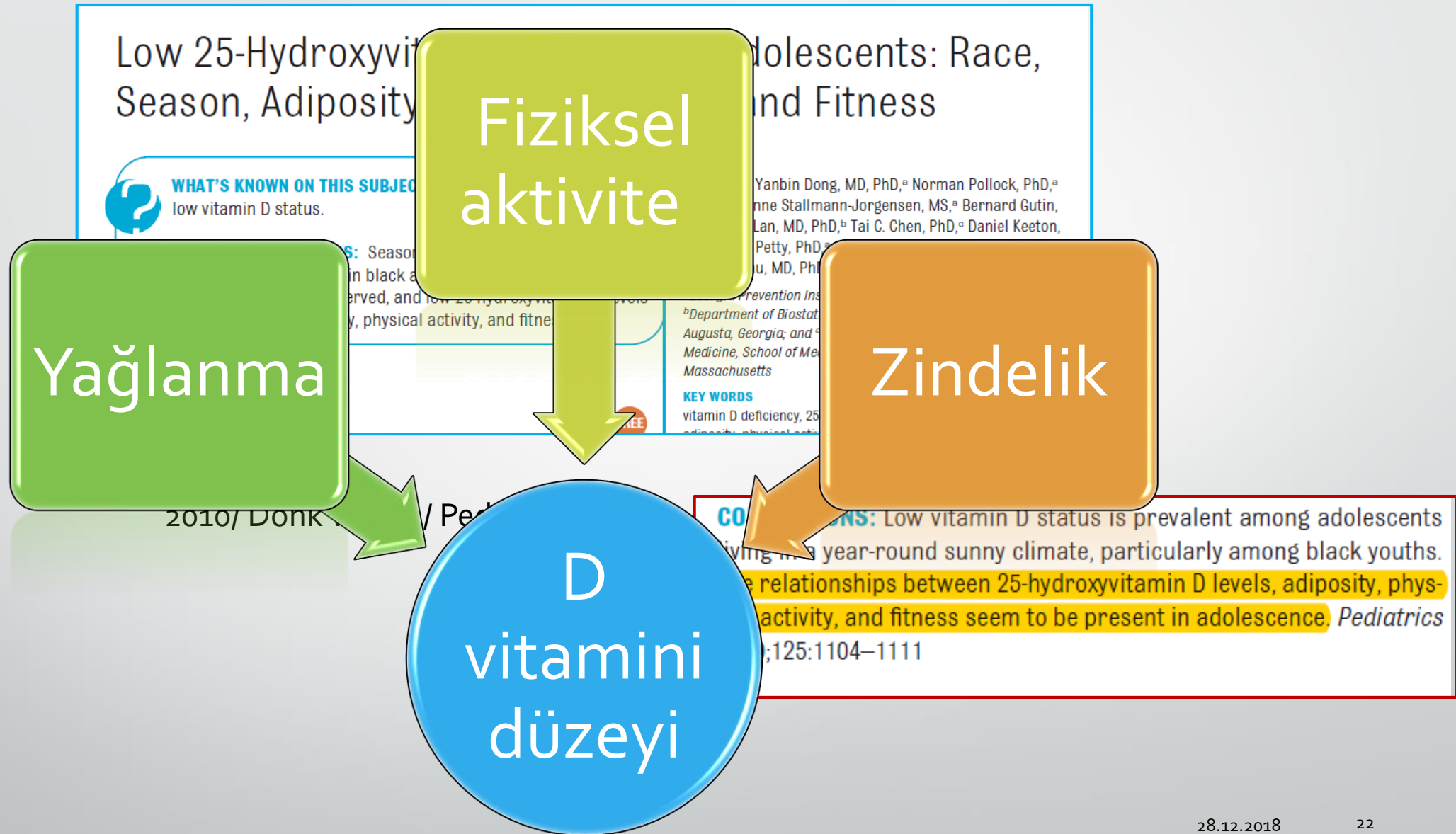
- Tangorra ve ark, 2007

D vitamini eksikliği

Yüksek yaş

Yüksek VKI

Düşük HDL

Çalışmamızda;

Yaş

VKI

AKBÖ

Karotis intima media kalınlığı

D vitamini
eksikliği ile
negatif
ilişkili

Yüksek doz D vitamini desteği ???

DOI:10.1177_0004563217707784

Annals of Clinical Biochemistry

- İran/ Şubat 2017/ yayın aşamasında
- 12-18 yaş 940 adolesan kız
- 9 hafta / 50.000IU/ hafta D Vit

Sonuç: Bu yaş grubunda %90 Dvit eksikliği (+)

Tedavi ile %16.3 e düşürülmüş

Diastolik kan basıncı, kalp hızı, AKŞ,

Total kolesterol ve LDL kolesterol

Sonuç olarak;

- Obez çocuklarda D vitamini eksikliği sık
- D vitamini eksikliği kardiyovasküler risk faktörleri ile ilişkili
- Yüksek doz D vitamini ile kardiyovasküler komplikasyonların engellenmesi konusunda geniş vaka serili çalışmalara ihtiyaç vardır

Dr.Behçet Uz
Çocuk
Kongresi

"Nesiller Boyu Çocuklarımız İçin"

28 Şubat - 02 Mart 2019
Swissôtel Büyük Efes, İzmir

BİLİMSEL SEKRETERYA
Kongre Başkanı: **Doç. Dr. Turgut Çelik**
Kongre Sekreterleri: **Doç. Dr. Sevilim Çeliker**
Doç. Dr. Rana Aygüler

ORGANİZASYON SEKRETERYASI
SOLO EVENT
Akad. Mimarlar Bld. Sokakı Park Plaza Sitesi
Kat: 19A Blok Kat: 5 Kat: 15
Etiler - Beşiktaş / İstanbul
Tel: 0212 279 04 29 Faks: 0212 279 04 29
E-Mail: organizasyon@buckon2019.org

www.buckon2019.org

SOLO event

Yolu pediatri ile kesişen tüm

hekim ve hemşire

arkadaşlarımızı kongremize

bekliyoruz...